

Trekvogeltocht Meijendel

De jaarlijks terugkerende trekvogeltocht ging deze keer naar de duinen bij Meijendel, een vogeltrekroute langs de kust met veel beshoudende struiken waar normaal gesproken in het najaar duizenden trekvogels te bewonderen zijn.

Op deze zaterdagmorgen vertrokken we met 14 vogelliefhebbers, mooi verdeeld met 7 vrouwen en 7 mannen, naar een "duineiland" in het stedelijk gebied rond Den Haag.

Onze gidsen voor vandaag waren Kees van Dongen en Leo Reijnierse. Tijdens de voorbereiding van de tocht door Leo bleek een mooi uitzichtpunt in de route waar normaal veel vogels verblijven afgesloten te zijn door werkzaamheden in het duin. In een grote vogelplas werd organisch verrijkt zand verwijderd waardoor de plas drooggelegd was. Als alternatief zijn we in de namiddag naar de nabijgelegen Vogelplas Starrevaart gereden.

Meijendel is een uitgestrekt duin- en natuurgebied ten westen van zuidelijk Wassenaar en ten noorden van Den Haag (Scheveningen). Het is een waterwingebied dat wordt beheerd door Dunea.

Ter bescherming van de waterwinning zijn bepaalde delen van Meijendel al geruime tijd afgesloten voor het publiek. Deze diepte rust is de vogelstand ten goede gekomen.

In Meijendel is ook de oudste vogelwerkgroep van Nederland actief. De Vogelwerkgroep Meijendel inventariseert onafgebroken sinds het midden van de vorige eeuw de ontwikkeling van de vogelstand.

We liepen de gele wandelroute van ongeveer 5 kilometer. Gelijk bij de start van de tocht, bij Vallei Meijendel, hoorden we een niet alledaags vogelgeluid en na enig speurwerk hadden we de vogel gevonden, een halsbandparkiet. De halsbandparkiet is een papegaaiachtige uit tropisch Afrika en Zuid-Azië, die ooit naar Europa is gehaald als volièrevogel. In de loop der jaren is een aantal van deze vogels ontsnapt of vrijgelaten. Zij bleken goed te aarden in West-Europa, konden zich vermenigvuldigen tot vele tienduizenden exemplaren en hebben zich ondertussen als exoot gevestigd.

Tijdens de wandeling liepen we door een zeer gevarieerd duinlandschap. Onderweg zagen we onder andere merel, kauw, groenlingen, ekster, pimpelmees, heggenmus, gaai, koperwieken, gaai, houtduif, grote bonte- en groene specht en bewonderden we een zwartkopmanneletje van dichtbij. Vanuit het binnenduin met weelderige bomen en struikengroei kwamen we in het middenduin met infiltratieplassen en natte duinvalleien. In de luwte van de hellingen stonden struiken zoals duindoorns, vlier en liguster. We hoopten hier vele trekvogels zoals groenlingen, kramsvogels en koperwieken bij de duindoorns aan te treffen, echter de grote aantallen vielen behoorlijk tegen. Bij een infiltratieplas bij de Prinsenbergrand keken we uit op een aantal watervogels en hier telden we kuifeend, tafeleend, meerkoet, fuut, blauwe reiger, smient en zagen we een niet alledaagse waarneming en na goed door de sloop gekeken te hebben en de boeken te raadplegen bleek het een marmereend te zijn. Navraag leert dat het om een ontsnapt exemplaar gaat.

Verder zagen we hier nog vinken, rietgors, aalscholver, nijlgans en hoorde we nog het typische geluid van een waterral. We vervolgden onze wandeling tot aan het uitzichtpunt op de duintop, onderweg hebben we nog een tapuit gezien. Bovenop de duintop hadden we een prachtig uitzicht op het strand waar in de herfst vaak drieteenstrandlopers voorkomen, nu zagen we er geen maar wel vele grote- en kleine mantelmeeuwen, zilvermeeuw, kokmeeuw, langsvliegende rotganzen, scholeksters en strandlopertjes. We besloten om hier even een pauze te houden en de door ons zelf meegebrachte koffie te nuttigen.

Vanaf het strand gaan we via de Helmduinen weer terug naar Vallei Meijendel. Lopend langs mooie doorkijkjes zagen we onderweg nog een vlucht oeverpiepers, putters, buizerd, koolmees en op een van de wateren nog slobbeend.

Onderweg naar het uitkijkpunt Panneduin hoorden we verschillende vogelgeluiden welke door luidsprekers schalden. Dit bleek van het vogelringstation Meijendel afkomstig te zijn. Op onze terugweg richting het bezoekerscentrum zagen we wederom de halsbandparkiet en ook nog boomklevers.

Onze lunch gebruikten we bij pannenkoekenboerderij Meijendel wat naast het bezoekerscentrum is gevestigd. We lieten ons de broodjes gezond dan wel een groot bord friet met een kroket of een goed gevulde pannenkoek goed smaken.

Na de lunch vertrokken we naar vogelplas "Starrevaart" welke zo'n 15 km verderop gelegen is.

De Vogelplas Starrevaart ligt even ten noorden van Leidschendam. Het gebied is pas een paar jaar volop in ontwikkeling, maar dat is dan ook niet kinderachtig. 180 vogelsoorten bezoeken de plas en zijn, wat misschien nog belangrijker is, voor de liefhebber goed in het vizier te krijgen omdat er slikplaten in het water zijn waar het krioelt van de steltlopers en andere watervogels. Ze dribbelen als het ware op een toneelpodium of een catwalk.

Bij aankomst op het parkeerterrein bezoeken we eerst de wateren aan de oostkant waar regelmatig de ijsvogel zich vertoont. Vandaag laat het zich niet aanschouwen wel hadden we van dichtbij mooi zicht op een aantal krakeenden. We besloten om een bezoek te gaan

bringen aan de vogelobservatiehut die gelegen is aan de vogelplas. We hadden geluk, op dat moment was er niemand aanwezig zodat we volop de ruimte hadden om te kijken wat er op het water zat. Telescopen werden gericht en de een na de andere vogelsoort kwam voorbij. Kieviten, honderden smienten, grote zilverreigers, kluten, grauwe ganzen, Grote Canadese ganzen, bergeenden, wintertalingen, pijlstaarten, een negental zwarte ruiters, watersnip, geoorde fuut, brilduiker, dodaars een waar watervogelparadijs. Intussen kwamen er meer bezoekers in de hut en door enige kenners werden we nog attent gemaakt op een bijzondere waarneming van een drietal rosse stekelstaarten, een mannetje en twee vrouwtjes. Een rosse stekelstaart is een Amerikaanse soort, ingevoerd in Engeland en zich in W-Europa uitbreidend. Hybridiseert in Spanje met witkopeend waardoor zuivere witkopeendpopulatie in voortbestaan wordt bedreigd. Omdat het steeds drukker werd in de kijkhut besloten we er een eind aan te breien en richting huiswaarts te gaan. Bij de parkeerplaats zagen we nog staartmeesjes waardoor het totaal op zo'n 60 vogelsoorten komt vandaag. We mogen stellen dat het een geslaagde vogeltocht was.

Leo Reijnierse, coördinator VWG Ken en Geniet